Datum raad	4 april 2024	Zaaknummer	2511154
Datum college	27 februari 2024		
		Portefeuille	Zorg, volksgezondheid, wonen H.J. Compagne
Onderwerp	Vaststelling Gezondheidsnota ‘Samen gezonder telt!’		

Samenvatting
In het collegewerkprogramma ‘Thuis in Meierijstad Mijlpalen 2023-2026’ is het doel gesteld om het gezondheidsbeleid te herijken. Dit te herijken gezondheidsbeleid is beschreven in de Gezondheidsnota 'Samen gezonder telt!'. Het borduurt voort op het huidige gezondheidsbeleid en het maakt ook gebruik van de inzichten die verkregen zijn bij het opstellen van het Plan van Aanpak GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) in 2023. De nota beschrijft wat Meierijstad op het gebied van gezondheidsbevordering voor haar inwoners wil bereiken de komende jaren.

Relatie met programmabegroting en/of Mijlpalen van Meierijstad
In het collegewerkprogramma ‘Thuis in Meierijstad, Mijlpalen 2023 – 2026’ is besloten dat de ambities op het gebied van gezondheid voor Meierijstad worden uitgewerkt in een herijkte Gezondheidsnota.

Behandeling in commissie
21 maart 2024

Ontwerpbesluit gemeenteraad
1. In te stemmen met het raadsvoorstel 'Vaststelling herijking Gezondheidsnota 'Samen gezonder telt!'.

Waarom naar de raad
De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om de Gezondheidsnota vast te stellen.

Aanleiding
In het collegewerkprogramma ‘Thuis in Meierijstad, Mijlpalen 2023 – 2026’ is besloten dat de ambities op het gebied van gezondheid voor Meierijstad worden uitgewerkt in een herijkte Gezondheidsnota. In hoofdstuk 7 staat: 'We ontwikkelen het gezondheidsbeleid verder door. De vier thema’s waar we extra op in gaan zetten zijn mentale gezondheid, eenzaamheid, leefstijl en leefomgeving'. De beoogde Gezondheidsnota ligt nu ter vaststelling voor.

Argumenten
1. Het opstellen van een periodiek gezondheidsbeleid is wettelijk verplicht
Volgens de Wet publieke gezondheid moet elke gemeente vierjaarlijks een lokale nota gezondheidsbeleid vaststellen, waarin een aantal lokale speerpunten wordt verankerd (art. 13 Wpg). Het huidige gezondheidsbeleid liep van 2018-2021. Herijking is ook noodzakelijk in verband met ontwikkelingen in de samenleving.

2. Het bevorderen van de gezondheid van inwoners heeft een maatschappelijke urgentie
Gezondheidsbeleid is de laatste jaren urgenter geworden. De akkoorden IZA (Integraal Zorgakkoord, 2022) en GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord, 2023) zijn een landelijke reactie op de maatschappelijke ontwikkelingen. Er liggen grote opgaven zoals een antwoord geven op het vergrijzingsvraagstuk (er komen meer ouderen en daarmee ook meer mensen met gezondheidsproblemen), het arbeidstekortvraagstuk (er zijn steeds meer mensen in de zorg nodig, terwijl die er nog niet zijn) en er is een vraagstuk van welbevinden (teveel mensen zijn eenzaam of kampen met mentale problemen of overgewicht). Verder is er nog altijd sprake van aanzienlijke gezondheidsverschillen tussen groepen inwoners. Het betreft verschillen qua levensverwachting, aantal gezonde jaren en ervaren gezondheid.
De Gezondheidsnota draagt op lokale schaal bij aan het aanpakken van deze vraagstukken.

1.3 De Gezondheidsnota geeft samenhang en richting aan het gezondheidsbeleid
Met een herijkt gezondheidsbeleid maken we keuzes in de inspanningen die we als gemeente, samen met diverse samenwerkingspartners, willen gaan doen. Daarbij kiezen we voor een integrale benadering: gezondheid is niet alleen iets voor het (para)medisch domein, óók iets voor het sociale domein (inclusief welzijn, cultuur en sport) en het fysieke domein. In het gezondheidsbeleid zoeken we de verbinding met de verschillende domeinen om onze gezondheidsambities te bereiken.

1.4 De Gezondheidsnota prioriteert zes ambities
Vanuit de brede benadering is gekozen voor een prioritering van zes ambities:
1. Ouderen worden vitaler ouder en hebben minder risico op een valletsel;
2. Minder alcohol- en drugsgebruik bij jongeren onder andere door denormalisering;
3. Er is een sterke sociale basis met voldoende laagdrempelige mogelijkheden voor inwoners om elkaar te ontmoeten, te ondersteunen en de buurt aantrekkelijker te maken;
4. In de gemeentelijke ruimtelijke planvorming hebben de gezondheidsaspecten voor inwoners een hoge prioriteit;
5. Voorkomen en terugdringen van mentale klachten bij jongeren, volwassenen en nieuwkomers;
6. Bereiken en ondersteunen van inwoners met een gezondheidsachterstand.

Deze ambities zijn gedeeld en besproken met de gemeenteraad in twee beeldvormende avonden (BVA's) op respectievelijk 8 juni 2023 en 21 december 2023.

Kanttekeningen

1. Er is veel afstemming nodig

Er zijn zeer veel 'gezondheidspartners', instellingen, organisaties en verenigingen die gezondheid van inwoners ook belangrijk vinden en een bijdrage leveren, hetzij beleidsmatig hetzij in de uitvoering. Daarnaast vinden er ook op regionaal niveau en op provinciaal niveau gezondheidsmaatregelen plaats. Het zal ambtelijke inzet vragen om zich tot de verschillende activiteiten en niveaus te verhouden en die ook te coördineren in de lijn van deze Gezondheidsnota, en de GALA- en IZA-activiteiten.

2. Gezondheidsbevordering vindt ook plaats vanuit andere domeinen

Beleidsinspanningen vanuit verschillende domeinen dragen bij aan de gezondheid van inwoners zowel in het sociale domein (inclusief welzijn, sport en cultuur) en het fysieke domein. Voor die inspanningen is vaak een andere financiering van toepassing. Het is de opdracht vanuit het gezondheidsbeleid om deze inspanningen aan elkaar te verbinden zodat de impact maximaal is.

3. Deze Gezondheidsnota loopt op de totstandkoming van de Toekomstvisie Meierijstad vooruit

De visie van deze Gezondheidsnota zal in de loop van 2024 een plek krijgen in de Toekomstvisie Meierijstad 2035 waarin alle langere termijn ambities van de gemeente (bestuurlijk, economisch, ruimtelijk en sociaal-maatschappelijk) worden vastgelegd. In deze gezondheidsvisie zijn aandachtspunten verwerkt die voortkomen uit voorbereidingssessies ten behoeve van de Toekomstvisie. Het betreft onder andere de vergrijzing (bevorderen van zelfredzaamheid van ouderen). Ook wordt aandacht gevraagd voor een sterke sociale basis en het bereiken van zorgzame, vitale en inclusieve wijken en effectieve samenwerking tussen zorg- en welzijnsorganisaties, vrijwilligers en het faciliteren van inloop- en ontmoetingsplekken.

Communicatie

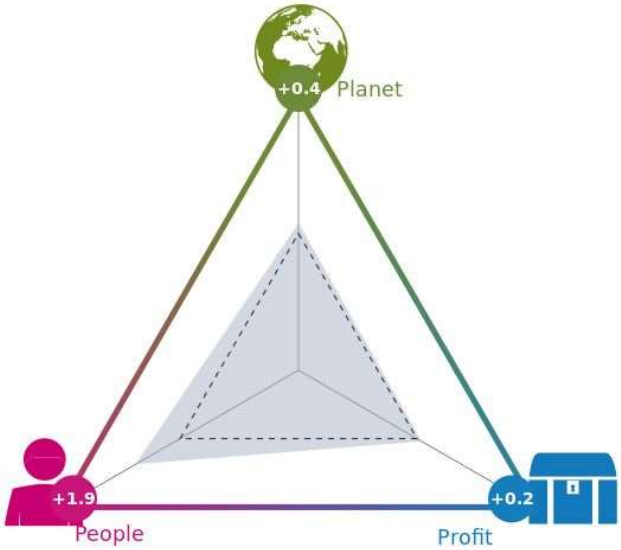
Alle partijen die meegewerkt hebben aan de totstandkoming van deze Gezondheidsnota worden in de loop van april 2024 geïnformeerd, met dankzegging en ook een vooruitblik over de vervolgstappen (met name het opstellen van een uitvoeringsprogramma met daarin ook diverse concrete GALA-werkzaamheden) en de namen van de contactpersonen die benaderd kunnen worden voor het Gezondheidsbeleid, het plan van aanpak GALA en het IZA-Regioplan. Communicatie richting inwoners zal gericht plaatsvinden op basis van concrete gezondheidsbevorderende activiteiten.

Participatie

Voor deze Gezondheidsnota is een uitvoerige verkenning geweest ten aanzien van de huidige gezondheidscijfers van de inwoners van Meierijstad, alle huidige gezondheidsbevorderende maatregelen in Meierijstad en de kansen om die maatregelen te versterken en uit te breiden in de komende jaren. Met tientallen partijen en vertegenwoordigers daarvan is in 2023 overleg gevoerd. Intern hebben circa twintig beleidsmedewerkers vanuit verschillende afdelingen (STERCK, sociaal domein, GOEP) meegelezen met concepten van de Gezondheidsnota. Extern gold dat voor vertegenwoordigers voor de twee Welzijnsinstellingen, de GGD, Pharos, JOGG, de Adviesraad Sociaal Domein, de Seniorenraad en KBO-kring Meierijstad. De adviezen van de Seniorenraad en de KBO-kring zijn opgevraagd op verzoek van enkele raadsleden tijdens de BVA van 21

december jl. De meelezende en adviserende vertegenwoordigers zijn geïnformeerd over de resultaten van hun inbreng.

Duurzaamheid

Op basis van de TELOS Duurzaamheidsscan – People – Planet – Profit https://www.telosduurzaamheidscan.nl/)

Beleid is duurzaam als het bijdraagt aan zowel People, Planet als Profit. In de Telos Duurzaamheidscan is er een score op alle drie. Het resultaat is een driehoek die laat zien hoe we verwachten dat de impact van het gezondheidsbeleid zal zijn op People, Planet en Profit.
De uitvoering van deze Gezondheidsnota draagt vooral bij aan het duurzaamheidsaspect 'People'.

Financiële toelichting
De inzet die voortkomt uit de Gezondheidsnota kan gedekt worden uit bestaande middelen. Het betreft:
-Regulier Gezondheidsbudget jaarlijks € 60.000,-;
-Plan van aanpak GALA: 2024 en 2025 € 1,4 miljoen. 2026 €1,1 miljoen;
-GGD-basisdiensten € 3.564.978 (verplichte diensten);
-GGD-plustaken € 407.541.

Bovengenoemde middelen zijn opgenomen in de (meerjaren)begroting 2024 van Meierijstad. Hiernaast zijn geen aanvullende middelen nodig.

Planning
- April 2024: betrokken organisaties worden geïnformeerd over vastgestelde Gezondheidsnota en de vervolgacties
- 2e en 3e kwartaal 2024: opstellen van een Uitvoeringsprogramma waarin ook het Plan van Aanpak GALA is verwerkt
- 4e kwartaal 2024: het College stelt het Uitvoeringsprogramma Gezondheid 2024 - 2026 vast
- 4e kwartaal: de gemeenteraad wordt middels een RIB geïnformeerd over het Uitvoeringsprogramma Gezondheid 2024 - 2026

Rechtsbescherming
N.v.t.

Monitoring en evaluatie
In het Uitvoeringsprogramma Gezondheid 2024-2026 zal uitgewerkt worden hoe de monitoring plaats zal vinden.
Dit is ook afhankelijk van de monitoringsinstrumenten die het Rijk en de VNG aanreiken.
In het Plan van Aanpak GALA is ook aandacht voor monitoring.
Er zal in ieder geval gebruik gemaakt worden van de diverse GGD-monitoren, de leefbaarheidsmonitor, het IZA-regiobeeld en de regionale drugs-monitor SKIP.

Bijlagen
1. Gezondheidsnota 'Samen gezonder telt!'
2. Reactienota op adviezen Gezondheidsnota ‘Samen gezonder telt!’ van respectievelijk de Adviesraad Sociaal Domein, de KBO-kring Meierijstad en de Seniorenraad

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,

De secretaris,	De burgemeester,
Drs. M.G.C. Wilms –Wils RA	ir. C.H.C. van Rooij

De raad van de gemeente Meierijstad,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 27 februari 2024;

Gelet op artikel 13 Wet publieke gezondheid;

Besluit gemeenteraad:
1. In te stemmen met het raadsvoorstel 'Vaststelling Gezondheidsnota Samen gezonder telt!'

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 4 april 2024

De raad voornoemd,

De griffier,	De voorzitter,
A.F.J. Franken MSc	ir. C.H.C. van Rooij